

21.2.24 סיכום מפגש קבוצת שינוי מדיניות

קבוצת 'שינוי מדיניות' החלה לפעול במהלך שנת 2023 והוגדרו מספר מטרות:

- קידום שיח בקרב אנשי מקצוע בקרנות בתחום המדיניות
- שיתוף בכלים מגוונים לשינוי/קידום מדיניות בנושאים חברתיים
- זיהוי תחומים/ נושאים לשילוב כוחות בקידום מדיניות

עד כה התקיימו שני מפגשים בנושא בהשתתפות אנשי מקצוע מכ-10 קרנות שונות.

ב-21 בפברואר 24, התקיים המפגש השני, להלן תמצית הדברים.

דוגמאות לדרכי פעולה של קרנות בשדה המדיניות במהלך תקופת "חרבות ברזל":

- התאמות של העבודה השוטפת של הקרן בשגרה לצרכי חירום
- סיוע למפונים ולרשויות, בלי להחליף את הממשלה
- הסתכלות על השדה ברמה מערכתית רחבה
- לחץ לשינוי מדיניות - העצמת החברה האזרחית והנעה של ארגונים לפעולה או עבודה ישירה של הקרן לשינוי מדיניות (בעצמה) נייר מדיניות/בג"צ מטעם הקרן
- מיזם משותף עם הממשלה והבטחת הטמעה של תפיסת המיזם/הפעילות בסיומו
- התאמת השירותים של הקרן לאורך המלחמה (מה שנעשה בתחילת המלחמה השתנה מאוד במהלכה).
- תמיכה וחיזוק קהילות מקומיות
- מעקב אחרי המדיניות הממשלתית ותגובה בהתאם
- הקמת קואליציות של קרנות לתמיכה ביושבים, במפונים, בנושאים לטיפול
- שיח שוטף עם משרדי ממשלה - לעזור לממשלה להכיר בצרכים
- הקמת קבוצות אקטיביסטיות של מפונים מהצפון ומהדרום
- סיוע לרשויות להוביל החלטות ממשלה בעניין
- פיתוח מודל של התנהלות רשות מקומית בזמן פינוי

פינת 'כלי לשינוי מדיניות' (10 דק'- יעל בליץ זיסקין) : **הגדרת בעיית המדיניות:**

שלב 1: הגדרת הצורך -מה הבעיה החברתית עליה רוצים לתת פתרון.

שלב 2: איסוף נתונים המוכיחים את הצורך (דוגמאות למקורות לנתונים: דרך המממ של הכנסת או דוחות מבקר המדינה שנותן גושפנקא/אישור לנתונים, INSS המכון למחקרי ביטחון לאומי, דוח העוני)

שלב 3: SO WHAT , להבין לעומק 'אז מה'- לפחות אחרי 5 פעמים לשאול בחזרתיות מה מפריע לי בסוגיה - מחדד את המשמעויות ואת הערכים

שלב 4: להגדיר את הפתרונות לפעמים צריך כמה מענים - לפרק את הבעיות ולתת מענים ספציפיים 'שיטת הסלמי'.

שלב 5: הוכחת האפקטיביות של המענה -האם המענה נתן את הפתרון לצורך. והאם זה נותן מענה לאינטרסים של משרדי הממשלה -לפלח איזה משרד רלוונטי לאותו צורך ואותו מענה ומה מעניין אותו לדעת. מה דחוף להם/ מה הרווחים שלהם/ .



עבודה בקבוצות סביב נושא תוכן:

העוטף הצפוני: לייצר חשיבה משותפת על מה שקרנות עושות בצפון- האם יש מקום לשותפויות/ לסנכרון/ בנושא שינוי מדיניות בצפון.

הצפון נכנס למלחמה מראש במצב מוחלש עם פחות משאבים מהדרום. חלק מהקושי נובע מהפיצול המובנה (92 רשויות. ראשי הרשויות לא עובדים יחד). דובר על החלטת ממשלה של 3.5 מיליארד והיא לא אושרה וגם התקציב לצפון בתקציב המדינה 2024 לא אושר. בנוסף, לא הוקמה מנהלת (כמו מנהלת תקומה שאמונה על שיקום הדרום) וכרגע יש ניסיון להקימה באמצעות הצעת חוק פרטית.

מספר דוגמאות לדרכים בהן קרנות משקיעות בצפון:

- עבודה עם תושבים אקטיביסטים. כלי שמייצר מנהיגות מקומית שיוזעת לעשות שינוי מדיניות עבור עצמה.
- עבודה עם רשויות מקומיות- השקעה ברשויות בצפון ובעיקר בקריית שמונה. מחזקים את התשתיות של הרשות וגם מלווים אותה בהשגת משאבים מהמדינה.
- עבודה במרכזי הפינוי וסיוע ישיר למפונים

צירי פעולה:

ציר הזמן- האם עוסקים בכאן ועכשיו או בהסתכלות על 'היום שאחרי'

מתן מענה לצרכים קונקרטיים או השקעה בפיתוח תשתיות

רמת המעורבות במדיניות ופיתוח תשתיות מדיניות

דגש על מגננונים להעברת הכסף - כל דרך להעברת הכסף מהמדינה לתושבים (רשות, משרד הפנים, מינהלת) יש לה משמעות מבחינת דרך קבלת ההחלטות, מעורבות התושבים וכו'.

תעסוקה ורווחה:

כל קרן שיתפה בעשייה שלה בתחום תעסוקה ורווחה שיש בה מימשק עם מדיניות.

סוגיות שעלו:

- צרכים ייחודיים של אוכלוסיית המפונים בתחומי התעסוקה (עם הבחנה בין צעירים, מבוגרים, עצמאיים, שכירים ועוד)
- צרכים של אוכלוסיות מחולשות שהיה להם קושי כלכלי- תעסוקתי לפני המלחמה ובזמן המלחמה הצרכים גדלו.
- צרכי משפחות המילואימניקים
- בתחומים שהיו בהם קשיים, חוסר במענים ממשלתיים לפני המלחמה < הקשיים גדלו אף יותר בזמן המלחמה.

נושא שעלה בקרב חלק מחברי הקבוצה בו היו מעוניינים לשותפות של קרנות:

- קידום הכשרות יחד עם מעסיקים עם התחייבות המעסיקים להשמה

סיכום:

'היה מעניין', 'קיבלתי חיזוק', 'מדברים באותה שפה', 'זו התחלה עלו הרבה שאלות', 'כר ליצירת שיתופי פעולה ויצירת חיבורים', 'כבר לקחנו טיפים'.



מבנה המפגשים העתידיים: בחירה מראש של הנושאים, מיקוד בנושאים שמתאימים לרוב, מתן כלים פרקטיים (לדוגמא 'טעימה' מתוך הרצאה של חיה של כלים לשינוי מדיניות-לדוגמא מענקים לקהילות משימתיות לשינוי מדיניות)

* כל מפגש נתארח בקרן אחרת ובכל מפגש ב'פינת הכלים' איש/ת מקצוע אחר/ת שיעבירו כלי למדיניות.